

TÝPKO

20.3.2009

265

Úvodníček

Jarní uspořádání výletů bude tradiční, takže už tušíte, že poslední výlet se spaním ve škole bude tébězeta na konci března. Soutěžení zdar. Pak už můžete odložit přezuvky a začít balit pařeniště. První výlet ven bude noční pochod.

Morče

14.2.2009 = 500

Ano, přátelé, je to tak. 14. února roku 2009 se zcela v tichosti odehrál přibližně pětistý kočovnický výlet. Jelo se na západ od Prahy, do okolí Srbska. Někteří z vás si teď možná kladou otázku, zda se v zeměpisu nevyskytuje nějaká anomálie. Ano, není tomu tak. Toto Srbsko skutečně leží západně od Prahy.

A co dělat v únoru lepšího než pátrat po šamanovi. Změřit otázek a odpovědět, zaslechl jsem dialogy: „A co jste si se šamanem povídali?“, „To už nevím, jen si vzpomínám, že byly krásný naše plány“, či dokonce „Nevíte, kde šamana hledat?“, „Vím jen, že přichází z úbočí, kde zvoní cepín tvůj“, přesto vše se nedáří vypátrat kam vyrazit.

Ha, že bychom to zkusili tudy? Ano, to bude určitě ono. Postupujeme proti línemu proudu řeky Amazonky hluboko do pralesů, které se zvedají na úbočí And. Kolem je pro nás

zcela cizí kraj, to nám však nedá zapomenout na domovinu, naše zvyky a svátky. A dnes je přeci Svatý Valentýn, typicky český svátek. Jenže, jak to oslavit? Je třeba jít a hledat šamana... Soutěží za pochodu! Tak se vzájemně nepozorovaně polepujeme srdíčky, a když se při tom vzájemně načapáme, tak polepujeme sami sebe. Již po chvíli máme každý na svém těle slušnou sbírku symbolů tohoto svátku.

Během pátrání nám začíná být čím dál více jasné, že znalec léčitelství a lesní moudrosti se sám od sebe neukáže, tak přemýšlime, jak ho přilákat. Co třeba dary? Jenže, co by chtěl... Mobil a džiny to asi nebudou. V únoru. Teplo. Ano, to je ono. Oheň. Nejlépe nějak uskladněný, aby byl pro šamana použitelný a přitom nebylo třeba přikládat. Uhlíky. Ty se ale špatně nosí jen tak v ruce, tak trénujeme jak je nosit a přitom se jich nedotýkat. A již za zatačkou je pěkný plácek, kde by to šlo celé narafičit. Z uhlíků děláme hromádku a

sami se mistrně ukrýváme v okolním mlází, nebo očekávaná osoba je prý velmi plachá. Už ho vidím. Pomalu se plíží, nasává okolní vzduch a pozorně naslouchá. Najednou spatří hromádku žhavých uhlíků a rozdovádí se jako malé dítě. Chřestí jakýmsi nástrojem a překrásně tančí. Hrneme se k němu. Kupodivu neutíká. Naopak, zdá se, že se mu zamlouváme. Potřebuje dešť pro vyprahlou zemi a my, když jsme se objevili tam, kde on právě našel oheň, musíme být vyvolení a pomůžeme mu. No, prima. A jak do toho? Prý se máme nacpat a pak meditovat. Má někdo med? Nebo ten s meditací nesouvisí? Nevím. Každopádně šaman nám sežral oběd a hodil chrupku.

Už jsme si mysleli, že z plánu s deštěm sejde, když se najednou probral a řekl, že na dešť jsou potřeba ingredience očarované démony a ještě nějaké klacek

nebo co, ale o ten se postará on sám. Postupujeme dále pralesem, prý někam, kde on bude moci vyvolávat démony a duchy. Cestou míjíme nádherné až impozantní vodopády a jeskyně v jejich okolí. Ano, uhádli jste. Vodopády Los Bubos Vickos. Jdeme ještě o kus dále. Najednou je před námi plácek s opadaným stromem (jak už to tak v únoru bývá). A to

je to místo. Ptáte se které? To. Vhodné na komunikaci s duchy. Sbíráme ingredience jak o život, duchové a démoni nás honí a šaman zase honí démony. Děsivá bitevní vřava. A led skrytý pod sněhem. Už chápou, proč s tím deštěm chtěl pomoci. Je to dřína. Ale povedlo se. Získali jsme, setřídili, odevzdali a byli pochváleni. Hurá. Ale co dál?

Vracíme se k nejbližší vlakové stanici. Cestou je ještě čas si prohlédnout jeskynní komplex a zahrát si okopávanou s vyfouklým mičem, zatímco si hledači pokladů vyřizují účty s nějakou keškou. A pak již hurá podél řeky, přes most a ke kolejím. Vlečka tu je coby hned a už jedem dom. A kolik měl kdo srdíček?

Čárlí

Jarňáky

U klubovny jsme se sešli, naplnili autobus a jelo se. Hned jak jsme dorazili, naložili jsme rolbu, která nám odvezla věci do kopce k chatce, zatímco my běželi za ní. Když jsme dorazili nahoru, vybalili jsme si a šli jsme se projít. Bylo to tam nádherný.

Neděle začala neobvykle. Budíček byl v 7.30, hrůza! V 8 byla snídaně a v 9 hodin jsme vyrazili na lyže. První den jsme byli rozděleni na skupiny Výsadkáři, Tankisti a Letectvo. Lyžovali jsme až do 4 hodin. Pak jsme si vyšlápli ten hroznej kopec, všechni jsme si lehli do pokoje a byli rádi, že jsme zase v posteli, super! V 18.30 byla večeře, měli jsme čínu. Byla moc dobrá, až na ty buráky, co v ní byly! Po večerním programu přišla ve 22.00 večerka, ale stejně jsme usnuli až později.

V pondělí byl opět budíček v 7.30 a šup na snídaně. Měli jsme housku s vajíčkovou

pomazánkou – mňam! V 9 už jsme opět byli na lyžích. Rozdělili jsme se a už se jelo na vleky. Kdo chtěl na kotvu a kdo chtěl na pomu. My jakožto Tankisti jsme zrovna byli na kotvě na červené sjezdovce. Nevím, jak ostatní, ale já jsem se ze začátku docela bála – taky to bylo vidět, skoro furt jsem padala! Zapomněla jsem říct, že tak ve 13.00 byl obvykle oběd. Většinou jsme měli chleba, ovoce a sušenku, prostě to, co nám vedoucí přivezli. V 16.00 jsme opět vyrazili k chatě, neboli zase do toho strašného kopce... Do 18.30 jsme lenošili na pokoji a váleli jsme se v posteli. Pak byla večeře, najedli jsme se a už tu byl večerní program. Ve 22.30 jsme už skoro všichni leželi vytuhlí na pokoji.

Ráda bych řekla, že v úterý jsme zase vstali, nasnídali se, vyrazili na lyže, ale bylo to jinak. Vstali jsme, nasnídali se vydali BĚŽKY! Teď už ale neplatilo naše rozdělení na sjezdovky. Byli jsme rozdělení na velké a malé. A vyrazili jsme. Ti, co neměli běžky, šli samozřejmě pěšky! Nevím, jak malí, ale my jsme šli skoro pořád do kopce. Potom jsme podle gpsky hledali kešku. Já osobně ne. S Ajdamem a Janou jsme čekali dole pod kopečkem, zatímco Hobo, Helut, Eda, Áža a Jake šli hledat. Prý se propadli až po prsa do sněhu a Hobo tam ztratil mobil. Potom jsme se opět vydali na cestu, jeli jsme už jenom z kopce. Mně a Janě to moc nejelo, takže jsme byly pořád poslední, ale za to mohly určitě ty běžky!

Dorazili jsme a alespoň já jsem byla ráda, že už je to za mnou. Pak jsme šli na večeři, už nevím, co bylo, ale určitě to bylo dobrý. Večerní program a pak se šlo spát.

Ve středu jsme šli na lyže, sjezdovky. Tentokrát nás rozdělili na kárvingové a na normální lyžování. Sára, Marek a Lída byli v kárvingu, já a Eda jsme byli v normálu. I když jsem měla lyže na kárving, tak jsem byla v normálu. Nejspíš proto, že jsme ještě pořádně neuměli lyžovat a při kárvingu bychom se nejspíš zabili. V 13.00 byl už konečně dlohu očekávaný oběd. Pak jsme opět do 16.00 lyžovali, vyšlapali si kopec. Až do večeře jsme blbli a otravovali vedoucí. Navečeřeli jsme se a pak byl večerní program. Nevím, co se tam dělo, protože jsem usnula, ale jelikož měl

večerní program Helut, tak to nemuselo být špatné. Po něm šli spát všichni.

Ve čtvrtek jsme se probudili, nasnídali jsme se (měli jsme housku s marmeládou, mňam!) oblékli se a razili opět na běžky. Tentokrát bylo pěškařů o trochu méně – jela s námi totiž i Sára. Jeli jsme v tak příšerném krpálu, že jsme se hned skoro všichni vysekali. Mně samozřejmě v tom nejhorším místě spadla běžka a propadla

jsem se až po pás do sněhu! Takže jsem hned na začátku byla mokrá. Za tohle už ale nejspíš běžky nemohly. Musím podotknout, že jsme našli další kešku! No a pak jsme se opět vydali do chaty, dali po tom mokrému dnu všechny věci na topení a odpočívali. Byla večeře a po ní podle mě nej nej program celého týdne. Dostala jsem totiž novou přezdívkou ŽÚŽA, která mi nakonec zůstala.

A je tu pátek, náš poslední den. Nasnídali jsme se a vyrazili na lyže. Ten den jsme po obědě soutěžili v krasojízdě, rychlojízdě a ve vtipnejízdě. Myslím, že nejtipnější to měli vedoucí – udělali vláček a řvali u toho tak, že jsme se mohli potrhat smichy. O rychlojízdě se mi nechce moc mluvit, každopádně Sára přežila pád století! A to zrovna když jsme soutěžili spolu. No a pak jsme se vrátili do chaty a užívali jsme si poslední den na chatce ve Strážném. Po dlouhém válení se, lítání a řvaní jsme se šli navečeřet. Měli jsme buřtulgáš. Mňamky... Pak byl večerní program, po programu jsme se odebrali na pokoje a povídali jsme si, jaký to tam vlastně všechno bylo.

A je tu sobota, my si balíme, plníme rolbu a směr autobus! Naložíme do něj věci a jedeme DOMŮ. Když jsme dorazili, rozloučili jsme se se všemi a jeli dom!

Žúža

hned všechno roztaje, takže pořád nic – no, uvidíme.

Dnes se mrknem na zasněžené výhybky. Před časem jsem psal o jejich mazání a vymetání od běžného mechanického svinstva. Dnes vám povím, jak se čistí od vody v různých skupenstvích. Nejčastěji elektrickým ohrevem. V místech, kde se výhybka hýbe a je potřeba, aby nepřimrzala, je umístěné elektrické topítko, podobné grilu co máte v troubě, akorát s kapkou menším výkonem, které ohřívá konstrukci výměny (pohyblivá část výhybky). Proto se na křižovatkách v zimě z mokrých výhybek kouří – odpařuje se z nich usazená voda, nebo napadaný sníh. Radši na to však nesahejte, protože kromě toho, že vás může něco přejet, můžou mít ohřívané výměny teplotu i okolo 70-80°C. Tramvajové výhybky bývají napojeny na kanály, to když prší a kolejemi tečou potoky vody. Železniční výhybky také používají nejvíce elektrického ohřevu ke své ochraně před zamrznutím, ale třeba na velkých

seřaďovacích nádražích, kde se při posunu vagónků používají k jejich brzdění vzduchové brzdy, a je tedy

stlačeného vzduchu dostatek, se výhybky čistí vzduchem. Hadice se vzduchem se vedou k jednotlivým výhybkám, a když jsou zanesené, tak se do nich „přichne“. Tento způsob je ale opravdu jen na málo velkých nádražích (já to viděl v Nymburce), kde je jednak k dispozici stlačený vzduch a také kde je nějaká řídící věž, která na kolejistě

Co se děje na kolejích

...Kam s ním, kam s nepotřebným sněhem III.

Sněhu je tu v horách fakt hafó, takže tanvaldský pluh se činí, ale v Praze to

vidí a čistí si jej podle potřeby. No a v poslední řadě je to pikolík s koštětem a lopatou.

To jen tak letmo, abych tím zase neucpal celé Týpko. Stlačení zdar.

Ikarus

Kolotoče

Začala nám Matějská pouť a s ní se na holešovické Výstaviště v Bubenči přivalilo spoustu atrakcí, mezi nimi i některé kolotoče. Proč si tedy zde, v rubrice o kecákovičkých písničkách, nepovědět něco o tomto zdroji zábavy. Asi proto, že se žádná píseň o kolotoče u ohně nezpívá. Povíme si tedy alespoň něco o kolech, která se točí. Tolik tedy oslí můstek v marešovském stylu a teď už k písni – Čtyři bytelný kola.

K písničce Čtyři bytelný kola mám zcela speciální vztah a asi nejsem jediný – byla to první píseň v oddíle, u které jsem znal celý text. Pravda, není zrovna textově rozmanitá. Byla složena Mirkem Hoffmannem ze skupiny Greenhorns jakožto taková písnička pro pobavení. Text je v podstatě tvořen refrénem, který se mele pořád dokola, akorát se odečítají kolečka. Autor hudby je neznámý. V originále se píše jméno Proklatej vůz a má v detailech trochu odlišný text. Například se někdy zpívá „pískové plát“ namísto „pískové pás“. Já na pískové pláty nevěřím.

A teď už k významu textu. Rozluštit význam první sloky je snadné. Na Divokém západě jede obchodník se zbožím a svou rodinou v klasickém plachтовém voze, takovém, jaký je vidět ve všech Vinnetouovkách. Za opratí popijí whiskey, nekonečné písčité pláně jsou ždímány koňskými kopyty, všude prach. Zmínka o Santa Cruz toto vše jen podtrhuje – jde o město v Californii, z jedné strany moře, z druhé vyprahlá prerie (a obchodník se pravděpodobně blíží po prérii). A do toho všeho ještě rudoši – indiáni.

Druhá, třetí, čtvrtá a pátá sloka se dají vysvětlit dost podobně, ne-li stejně. Takže

tedě mám ideální příležitost ukončit tento díl.

Jak vidíte, této příležitosti jsem nevyužil. Ještě je tu totiž šance čtyřikrát zkopirovat první odstavec a článek je hotov, je pravdivý a ani nevypadá krátký. Avšak pozor, při bližším prozkoumání textu písničky zjistíme, že by tak úplně pravdivý nebyl. Ze by byl vůz schopen jízdy po třech kolech, budiž. Po dvou kolech už o tom začínám pochybovat, a po jednom bych to

chtěl opravdu vidět. Zde je tedy cosi shnilého, co musí být objasněno. V rámci vyjasnění se musíme vzdát dojmu, že spolu sloky navzájem souvisí. To totiž z textu nijak nevyplývá.

Druhá sloka o třech kolech se nejspíše odehrává v Československu v tuhých dobách po roce 1968. Nebohý politicky nevhodný pán s rodinou prchá na Západ ve svém novém Velorexu, rok výroby 1966. Pískové pás zde v rámci utajení symbolizuje ostře střeženou státní hranici. Nebo jde o scénu z mistra Beana, kdo ví, ale tam mi tedy moc nezapadají ti rudoši.

Třetí sloka o dvou kolech je asi největším oříškem. Po důkladném bádání se přiklání k tzv. variantě parník. Klasický dvoukolesový parník, jaký je možno pozorovat v Praze na Vltavě, pluje zákeřnými mělčinami. Opět je zde potíž s pískem, tentokrát v podobě písečného pásu, který je těsně pod hladinou a jeho tvar se často mění díky vlnám. A co rudoši? Zde se autor očividně ocitl na tenkém ledě, či spíše na textařské mělčině. Bud' myslí plameny, které zachvátí lodě při chybě kapitána, nebo červeně natřená kola, která familiérně nazývá rudoši. Zde by se pak ale mělo zpívat „nemusíš se už o rudochy bát“.

Předposlední sloka se zcela jistě odehrává v cirkuse. Skupina artistů balancuje na jednokolce a obává se, že se číslo nevydaří. Pro takové případy je totiž připravena scéna červeně oblečených a zmalovaných klaunů, kteří je pak budou parodovat až do úplného opotřebení publika. Obzvláště náročným trikem při

skupinové jízdě na jednokolce je průjezd improvizovaným pískovištěm, proto je také zařazeno až na samý konec trati.

Poslední sloka na rozdíl od ostatních souvisí se všemi předchozími a prostřednictvím bezkolého vozu symbolicky vyjadřuje neúspěch všech zúčastněných – obchodníka polapili indiáni, pán byl odhalen, parník uvízl a

publikum v cirkuse odcházelo zcela vyčerpáno výstupem rudochů, přičemž se ozývaly výkřiky jako „Já mám o kolečko navíc“ a podobně.

Mezi jednotlivé sloky se vkládají veselé dialogy z Divokého západu. Slouží zde jako pojivo mezi první a poslední slokou, nejspíš aby posluchač nezapomněl. Máte-li jiný názor na tuto píseň, svěřte se bedničce B či mně na email. Možná o vás napišu do Týpka a budete populární.

Kokeš

Všudybud všežvěd

Výletů je pomálu a když, tak jsou to jarňáky či pololetky – tedy trochu nadstandardní výlety. Ale i na těchto výletech se lze dozvědět spoustu zajímavostí a nebo aspoň trochu historie.

Tak hurá do toho a půl je hotovo. Na již zmíněné pololetky jsme se vydali do Nového Boru. Že nás tam bylo malinko, už víte z článku z minulého Týpka, ale co zajímavého tam bylo, se dozvíte teď. Jméno městečka Nový Bor (městem je už od poloviny 18. století, v té době měl Nov Bor pouze 30 domů,

přesto byl povyšen na město) pochází asi z toho, že při zakládání osídlení v této oblasti v 15. století bylo nutné nejdříve vykácerat prales. Prý jeden z posledních nedotčených pralesů u nás. Tehdy se to tam ovšem jmenovalo Arnulfovce (česky, jinak to bylo německé), tak nevím, kde se to vlastně vzalo. Někdy je to asi dost složité. Nebo tak jednoduché, že se na to těžko přijde. No, ale teď k tomu, co je z historie zajímavější. Na výletě jsem se podívali i na moc pěkný lesní hřbitov a na něm byl ukazatel hrdehlásající hroby popravených Rumburských hrdinů. Podařilo se mi zjistit, kdo že to byli oni Rumburští hrdinové, proč jsou pohřbeni v Novém Boru a co je to za hrdiny, když byli popraveni. Tak popořadě. Na konci první světové války (v květnu roku 1918), kdy už monarchie byla válkou dost vysílená, se začali vracet vojáci z války. Měli hlad. Kdo by neměl, když dostává malé přídely jídla a to jen občas. Ale když přišli domů zjistili, že tam mají taky hlad. Daně se platily moc vysoké, aby bylo na vedení války. No a s prázdným břichem se jeden snadno rozčílí nebo si nechá namluvit, že se má rozčílit. Mezi tím už není takový rozdíl. Tak se tedy hladovci z Rumburka vzbouřili a šli přes pole (20km) do Nového Boru na vlak, aby mohli dojet do Prahy a vykřičet, že mají hlad. Jenže byli poraženi před nádražím a také

pochytáni. Deset největších hladových zuřivců bylo popraveno v Novém Boru a na místě pohřbeno. Tam potom vznikl hřbitov pro všechny, i ty nepopravené. Nu, prý to byla strašně důležitá vzpoura, která přispěla k pádu rakousko-uherské monarchie, ale nedívte se, že v dějepise o nich neuslyšíte. Dorazili jen do Nového Boru, ani na nádraží už nedošli. Ale jsou to naši velcí čeští hrdinové, tedy hned po Švejkovi.

S čím je vlastně skoro celá historie Nového Boru spojen, je sklo. Od 19. století se tu vyrábí všechny druhy skla od varných do kuchyně, přes skleničky až po laboratorní sklo nebo i sklo umělecké. Tomu tady taky zařídili celkem velké Sklářské muzeum. Sklářská výroba tu zaměstnávala velkou část lidí a zaměstnává dodnes. Ačkoliv, až dodnes tak úplně ne, v lednu tohoto roku bylo propuštěno asi 1500 lidí – to znamená konec firmy Crystalex Nový Bor. Škoda, taková pěkně založená tradice českého sklářství. No, to je tedy pěkně smutný konec smutného článku! Slibuju, že příště bude veselejší.

Tak pampal!

AžA

Bodové zpravodajství

Tak tu máme další měsíc bodování. A rozhodně byl velmi bohatý na body, ne-li

ten úplně nejbohatší. Byly totiž jarňáky, za které bylo možno získat až 40 bodů, což je jako za necelé tři výlety, nebo jako celých 7 vyhraných schůzek, a to už je opravdu co říct. Takže, kdo neprohloupil, má nyní celkem solidní náskok oproti těm, co tam nebyli. Tak bodům zdar a litujte, jestliže jste nebyli na jarňácích!

Helut a Ajdam

DRUŽINY

1	Kamzíci	76
2	Zubři	146
3	Lochnesky	54
4	Myšáci	153
5	Klokani	55

JEDNOTLIVCI

	Pan Dokonalý	
1	Eda (ZU)	253
2	Lída (KA)	207
3	Sára (ZU)	204
4	Míša (MY)	187
5	Téra (MY)	184
6	Kačka (MY)	174
7	Mája (MY)	129
8	Kristýna (ZU)	120
9	Tomáš (LO)	112
10	Lukáš (LO)	110
11	Jáchym (ZU)	107
12	Káča (KL)	106
13	Damík (MY)	85
14	Marek (MY)	72
15	Vašek (LO)	67
16	Honza (MY)	65
17	Pavel (LO)	53
18	Sebík (ZU)	47
	Kružítko (KL)	47
20	Kačka (LO)	46
21	Honza (LO)	45
22	Zuzka (KL)	43
23	Anča (KL)	40
24	Víky (KL)	35
25	Ondra (LO)	28
	Terka (KL)	28

Sloupek *Ze společnosti*

Zimní výlety s sebou přinášejí různé záladnosti...

Například nízká teplota má dost často za následek....

...že ani nepoznáte, co jíte.

